

De wandeltocht van de Kauwberg is een uitnodiging tot een permanent en tijdloos bezoek aan de Kauwberg dat ons in staat stelt om te beseffen dat deze halfnatuurlijke site veel meer is dan alleen maar een groene ruimte waarvan de biologische en landschappelijke kwaliteiten onbetwistbaar zijn; er is eveneens het sociale aspect, met de moestuinen en de vrije ontspanningsruimtes, het erfgoed en het historische aspect (oude zandgroeve, kleiwinning, historische grenspalen, Middeleeuwse weggetjes, sporen uit WO II, enz.).

De Kauwberg is, net zoals andere Ukkelse groene plekken, een paradox met de Brusselse wegenprojecten: de ring rond Brussel en een snelweg die Ukkel met Waterloo verbindt (waarvan het vertrekpunt voorzien was vanaf de begraafplaats van de Dieweg) moesten elkaar volgens het project kruisen in de jaren '50.

Gelukkig kwam hier niets van in huis dankzij de druk van bewonerscomités en het witboek tegen de zuidrand (ACQU 1974) die ervoor zorgden dat het sectorplan het project ontbond en de Kauwberg in « reservaat » omzette.

Eind 1986 werd een ringvormig golfproject op een verkaveling bedacht om de terreinen van de Kauwberg rendabel te maken. SOS Kauwberg is het volksantwoord op dit project. Vanaf dat moment zet onze vereniging zich onvermoeibaar in om de Kauwberg te beschermen en te waken over de toekomst ervan. Een toekomst die een dezer dagen een duidelijk statuut inzake bestemming zal moeten krijgen, zodat kan gestart worden met een beheer dat de natuurlijke rijkdom van deze plek behoudt.

Voor ons 20-jarig bestaan, zijn wij van plan een nieuwe bundel te publiceren omtrent de Kauwberg die de thema's, aangehaald tijdens de wandeltocht, verder uitdiept met als achtergrond: « ... De Kauwberg, meer dan een symbool van het behoud van het Brusselse milieu, een erfgoed, herinnering aan de Brusselse en Ukkelse geschiedenis van 1945 tot nu... » .

SOS Kauwberg geeft een driemaandelijks tijdschrift uit: de « Kauwberg Info » waarop u zich voor 8 € via overschrijving kunt abonneren op rekeningnummer 068-2075494-12. U kunt de wandeltocht eveneens raadplegen op <http://www.kauwberg.be/rallye.htm>

Tijdloze wandeltocht op de Kauwberg

Een wandeltocht om de diverse aspecten van de Kauwberg te ontdekken...

..... dankzij de antwoorden op 16 vragen rond verschillende thema's omtrent geschiedenis, geologie, erfgoed, landschap, geografie, fauna en flora, stedelijk en landelijk aspect, ambachtelijke industrie, enz.

Deze wandeltocht is een initiatief van SOS Kauwberg. Met deze gids, waardoor u de verscheidene facetten van de Kauwberg kunt ontdekken, hebben wij besloten om een subsidie van het Ukkelse schepencollege voor milieu terug te geven aan de Ukkelaars en meer bepaald aan de bewoners van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, die de Kauwberg aandoen.

Hebben meegewerkt:

- Concept van het project en nalezing:
Annick Bernard, Marie-Gabrielle De Brouwer, Cathy De Brouwer, Marc De Brouwer, Pierre Desmet, Louis Vannieuwenborgh, Thérèse Verteneuil, André Vital and Susan Wild.
- Redactie: Marc De Brouwer, André Vital, Susan Wild
- Nederlandse vertaling: Bram Verstraeten en Leo Camerlynck
- Engelse vertaling: Susan Wild
- Fotografie en schikking: Marc De Brouwer
- schutbladachtergrond : Alexandre Joukoff
- Vormgeving van het plan: Noel Franck
- Ontwerp van pagina 3: Gabriella

Verantwoordelijke uitgever: SOS Kauwberg vzw

Bedrijfsnummer.: 443998494-8

Sociale zetel :Berg van Sint-Job, 28, 1180 Ukkel tel. 0496 70 64 51

Secretariaat: Geleytsbeekstraat, 29, 1180 Brussel tel. (+fax) 02/374 60 34

email: Kauwberg@skynzt.be internet: <http://www.kauwberg.be>

Bank : 068-2075494-12 Jaarlijkse bijlage / abonnement : 8 Euros

Reproductie toegelaten voor elk gebruik met het doel tot wandelingen.

ANTWOORD 1,2 en 3 - Beknopte geschiedenis:

Tegenover de begraafplaats ligt het Kauwbergplateau op een hoogte van 101m. Vanaf de top en op de doorgangsweg reikt je blik tot de top van de kerk met een hoogte van 100m. en vooral tot het gebogen gebouw van de "Magnanerie" (Zijdeteelt)

op de grens van Vorst, boven Vorst Nationaal. Het gebouw kreeg de naam Zijdeteelt door de zijderupskwekerij die er zich van 1833 tot 1855 bevond maar die door de koude in onze streken haar activiteiten moest staken.

De Kauwberg vormt dus een uitstekend gezichtspunt. De migrerende vogels profiteren van de uitgestrekte vlaktes om er tijdens de lente en de herfst halt te houden. Vandaag de dag hebben de beboste zones de overhand verkregen op de grasvlaktes en zijn er nog maar weinig vogels die op de Kauwberg halt houden.

Dit terwijl het 30 jaar geleden in de streek één van de beste locaties was voor het vogelspotten. Een gericht beheer van de site moet deze situatie verhelpen.

ANTWOORD 2 - Beknopte geschiedenis:

De Kauwberg was één van de vele sites in Brussel (meer dan twaalf) waar in 1945, na de bevrijding van de stad, luchtafweergeschut werd geplaatst. In deze zin is het zonder twijfel de enige oorlogsvesting van dit type in het Brusselse Gewest.

De batterijen werden opgesteld om Brussel te beschermen tegen de V1 (type kruisraket uit die tijd). De gaten in de Kauwberg zijn de sporen van hun aanwezigheid. We tellen er een twaalfstal tussen de groeve en de Eikenboslaan. De legering van de 101^e Brigade (Engelse troepen) op de Kauwberg bevond zich in het midden van de helling richting Dolezlaan naar de Eikenboslaan, op de oude steenbakkerij. In de loop van de hele oorlog werden 281 V1 en V2 neergehaald uit het Brabantse luchtruim. Daarbij vielen 114 doden. Ongeveer 8661 V1 en V2 troffen 698 Belgische steden waarbij 6448 doden en 22.500 gewonden vielen. Ukkel zal 7 keer getroffen worden door een V1. De ouderen uit de omgeving herinneren zich nog dat, niet ver van de Kauwberg, een V1 op camping Europa, die zich op de huidige Drossaardgaarde bevond, insloeg (nu verdwenen).

Waar vindt men de geschutsemlacements:

- Komende van de begraafplaats, op de rechterkant van de doorgangsweg: 3 gaten in het kreupelhout; links van de doorgangsweg: 1 gat links van het kleine pad en 3 gaten aan de rechterkant.
- In de koeienwei 2 duidelijk zichtbare gaten;
- En tenslotte een reeks gaten boven de groeve, 3 gaten in het kreupelhout en 1 op de grens van de wei, niet ver van een wonderlijke schoonheid.

ANTWOORD 2 - Beknopte geschiedenis:

« Wat gebeurt er wanneer de weg die je volgt zich in een Y splitst? In sprookjes zijn het deze momenten waarvan de rest van het verhaal afhangt (kijk maar naar Roodkapje). De keuze die je maakt is onherroepelijk en beslissend. De tweesprong is de plaats des oordeels. De plaats waar ten volle een beroep wordt gedaan op de verantwoordelijkheid van de held (zal hij bijvoorbeeld kunnen weerstaan aan de verleidingen van de Wolf, de Duivel ?...). Dit van oorsprong pythagorisch thema drukt de keuze uit die zich aan de mens aanbiedt tussen het pad van het kwade, het leven van vertier en tucht, weg van de redding. De talrijke incarnaties van de pythagorische ypsilon bestaan in de iconografie en de christelijke symboliek. » - Claire Billen, « De weg in traditionele landelijke gemeenschappen in onze regio's: reëel en fictief » – in Wandelverkeer en erfdiensbaarheid, conferentie georganiseerd door het Wijkcomité St.-Job in 1987.

Maar laten we terugkeren naar onze wandeltocht: vanaf de groeve volgt u weg 36 of « Broekweg », het is een lokale weg die reeds bestaat sinds de XIVe eeuw. De weg die u kruist verbindt de begraafplaats met de Dolezlaan. Deze weg is een erfdiensbaarheid die reeds bestond voor de inrichting van de « nieuwe » begraafplaats Ukkel-Verrewinkel. Het statuut « erfdiensbaarheid van doorgang » werd bevestigd eind juli 2005 door de Vrederechter van Ukkel, na 9 procesjaren.

ANTWOORDS 1 en 3 - Beknopte geschiedenis:

Voor u, vlakbij de site waar rond 1960 de laatste stenen op de Kauwberg werden gebakken, ziet u 2 vreemde planten en een boom.

A: De *berenklauw van de Kaukasus*, een schitterende en indrukwekkende reus waarvan de bladeren onze huid verbranden, dus let op: het sap van de plant maakt onze huid lichtgevoelig waardoor deze verbrandt, zoals een zonnslag waarvan de gevolgen pas 1 à 2 dagen na contact zichtbaar worden. De plant is tot hier geraakt via de snelwegen en met de trein.

B: De *Japanse sierplant* is een geduchte plant die alles onder zich verstikt, waardoor grassen en bloemen verdwijnen. De plant heeft verschrikkelijke wortels (rizomen) die diep in de aarde doordringen waardoor ze moeilijk te vernietigen is. Het kleinste stukje wortel dat blijft zitten en je kunt herbeginnen! Men dient ze systematisch te verwijderen om de verspreiding ervan tegen te gaan. Dit is wat de eigenaars van de moestuinen naast de spoorweg sinds jaar en dag doen. De invasie speelt zich af in vochtige valleien en bij waterlopen, iets waar de Ukkelse valleien meer dan hun deel van hebben.

C: De *trage kerselaar* komt uit Noord-Amerika en wordt langs autowegen geplant vanwege zijn voorliefde voor arme en zanderige grond ... zoals de Kauwberg en andere gronden in de omgeving. Hij dringt het kreupelhout binnen ten koste van de bomen en de struiken in onze regio's. De kerselaar wordt « gezaaid » door de vogels die zijn vruchten eten en de zaden ervan verspreiden.

Brochure - Gids

16 plaatsen en meerkeuzevragen – een plan - 16 antwoorden en een beknopte geschiedenis

Deze tijdloze wandeltocht kan volledig op eigen houtje worden afgelegd met behulp van deze gids.

Het traject brengt u langs 16 plaatsen van de Kauwberg, waar u telkens een vraag en 3 antwoorden vindt. Deze houden verband met de verschillende thema's en laten u toe om de verscheidene facetten van de Kauwberg te ontdekken. De vragen staan in het eerste gedeelte van de brochure, op pagina's 4 tot 9.

De antwoorden, uitleg en ontwikkelingen vindt u dan in het tweede gedeelte van de brochure dat volgt op het plan op de middenbladzijden.

Wandeling - Gebruiksaanwijzing

De wandeltocht vormt een lus via de paden van de Kauwberg; het traject neemt ongeveer anderhalf uur in beslag. Zie **plan en centrale pagina's**.

Wij raden u twee vertrekpunten aan:

- Vertrek A: aan de begraafplaats - Eikenboslaan 125; u begint met vraag 1.
- Vertrek B: de Kauwbergweg, net na de spoorwegbrug vanuit het kruispunt van de Diepestraat en de Sint-Jobsesteenweg; daar begint u met vraag 9 (zie pagina 7).

Traject

Gebruik het plan op de middenpagina's om u naar de plaatsen overeenkomstig de vragen te begeven. Onze loper, hier tegenover, geeft aanwijzingen voor uw verplaatsingen na de mogelijke antwoorden.

 Vertrek: op het voetpad van de begraafplaats, tegenover onderstaand zicht:

Vraag 1

Welke streek strekt zich voor uw ogen uit?

1. Waals-Brabant. 2. Het Pajottenland. 3. De Woluwevallei.

 Steek de straat over, richt u naar het oosten om het bord van de Kauwberg te bereiken.

Vraag 2

Waarvandaan komen de grote stenen platen die ondersteboven geplaatst zijn?

1. Het zijn ruïnes van een stad verwoest door een aardbeving.
2. Het is bepantsering van een anti-raketopslagplaats.
3. Van een grafsteenfabriek

 Volg de geplaveide weg naar het Sauvagère-park. Stop bij de ingang, ga voorbij het hek, stap enkele meters en kijk naar rechts:

Vraag 3

De reus van het park is:

1. een Libanese cederboom;
2. een Noord-Amerikaanse sequoia;
3. de laatste kruidenspar van Verrewinkel

 Ga verder op de laan gedurende 20 m. Stop bij de meidoorn.

Vraag 11

ANTWOORD 3 - Beknopte geschiedenis:

De vochtige zone dicht bij de Sint-Jobsesteenweg is doorspekt met bronnen. Nadat het regenwater door het ondergrondse zand van het plateau is getrokken, verschijnt het in de benedenvalleien. Geen enkele stroom daalt onze valleiwanden af: al het water dringt door in het zand dat zich als een natuurlijke spons gedraagt.

Deze vochtige zones vormen natuurlijke biotopen rijk aan talrijke dier- en plantensoorten die in onze streek zeldzaam worden. Hun bescherming is noodzakelijk. Daarom neemt SOS Kauwberg deel aan de rehabilitatie van het Broekmoeras, verder in de vallei van de Geleysbeek dat alleen maar moeras en vijver was in de XIXe eeuw.

Bekijken we even de huizen aan de andere kant van de Sint-Jobsesteenweg: De oudste ervan werden op een hoger gelegen stuk gebouwd met de voeten uit het water...vandaag werd de vallei grotendeels gedraineerd en uitgedroogd... maar ze loopt nog vaak onder tijdens zware stormen.

Vraag 12

ANTWOORD 3 - Beknopte geschiedenis:

De Zavel verkreeg zijn naam door de zanderige bodem van deze kant van Brussel, wat ons terugbrengt naar de zandgroeve waar u over wandelt. Tot in de jaren '80 hadden veel Ukkelaars nog nooit horen spreken over de Kauwberg, maar bijna iedereen kende de zandgroeve van Sint-Job, tenminste bij naam.

Eind 19^e begin 20^e eeuw waren er inderdaad vele grote zandgroeven in hartje Ukkel, dat toen niet meer dan een groot landelijk dorp was.

Meerdere van deze zandgroeven bevonden zich dicht bij het stadhuis en in de huidige wijk "De Kat" (tussen de Coghenlaan en de Vanderkinderestraat). In de omgeving van de Kauwberg bevond zich de grote en diepe zandgroeve *Chevalier* (genoemd naar de eigenaar), aan de andere kant van de Dolezlaan.

De zandgroeve van Sint-Job en de zandgroeve van Chevalier behoren tot de laatst ontgonnen groeves te Ukkel, samen met die van Verrewinkel. Deze laatste bevonden zich net naast een bos met dezelfde naam, langs de de Perckestraat (1 km ten zuiden van de Kauwberg). Tot in de jaren '60 ontgon men er nog zand.

Sindsdien raakten de meeste zandgroeven opgevuld met aarde en verdwenen de ontginningssporen. Zo zijn enkele wijken van Ukkel gebouwd op oude steengroeven en herstelde zandgroeven.

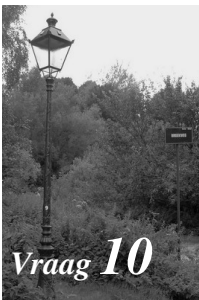
ANTWOORD 2

Beknopte geschiedenis:

De Kauwberg was één grote moestuin tijdens de oorlog van '40-'45. Men kweekte er vooral koolraap, een groente die intussen vergeten is geraakt, maar die toen vele Sint-Jobenaren op de been hield.

Na de oorlog slonk het aantal moestuintjes zienderogen. Men vindt er nog sporen van rond de zandgroeve waar de arbeiders van de zandgroeve en de steenbakkers hun lapje grond bewerkten.

De laatste moestuintjes, behorende tot de wijkbewoners, die er vandaag nog zijn, bevinden zich langs de Dolezlaan en tussen de zandgroeve en de spoorweg. In de lente kan men er de dicht bebladerde kolen, die veel vlinders aantrekken, zien groeien. Deze moestuintjes dragen bij tot de sociale rol van de Kauwberg en de functiediversiteit.

ANTWOORD 1

Beknopte geschiedenis:

De « Kauwberg » straat die tot de voet van de steengroeve leidt werd tot april 2005 verlicht door 3 lantaarnpalen, die voorheen op gas werkten!

Sinds de overstap naar elektrische verlichting verving men gewoonweg de mof door een gloeilamp en een elektrische kabel in de paal. Deze meer dan honderdjarige lantaarnpalen verdienden zeker een onderhoud. De gemeente verkoos ze te vervangen door nieuwe imitatiepalen. Maar wat gebeurde er met de originele?

Wat betreft de palen, die hebben niets te maken met de oorspronkelijke. Indien u nog de laatste echte wilt zien, moet u naar de Avijlweg gaan, de 't Cortenbosweg of de Vossendreef. Maar wees snel!

Vraag 4

Wat is het verband tussen dit zicht en keizer Karel de Vijfde (1500-1558) ?

1. Hij bezat een kasteel op het huidige Sint-Jobplein.
2. Hij heeft een relikwie aan de parochiekerk van Sint-Job geschonken.
3. Een bord op de Kauwberg duidde de grens aan van één van zijn eigendommen.

Ga verder, kijk naar de taluds op uw rechterkant:

Vraag 5

De gaten die u ziet aan de rand van de weg:

1. werden gegraven door jachthonden, « prinkères » genaamd;
2. zijn vossenholen;
3. zijn konijnenpijpen, ontsnapt uit het Sauvagère-park.

Ga nog enkele meters verder: een klein pad leidt naar de wei. Sla het in en u komt aan...

Vraag 6

Waarvoor dienen de chicanes?

1. Ze laten de wandelaars door, maar niet de koeien.
2. Ze helpen de wandelaars hun weg te vervolgen en verhinderen beschadiging van de afsluitingen.
3. Het zijn de resten van een oud systeem voor het tellen van de bezoekers van de Kauwberg, opgezet door de gendarmerie

Ga door de chicanes en steek de wei over in een rechte lijn, parallel met de spoorweg, richt u op de bomen recht voor u, u komt aan een andere chicane.

1. Het zijn de oude grenzen van tennisterreinen op gras.
2. Ze zouden dienen als picknick voor de Ring rond Brussel.
3. Het zijn plaatsen waar bakstenen werden gebakken.

Ga langs de chicane en neem de dalende holle weg.
In de lente is een deel van het talud bedekt met bieslook.

Wat is de oorsprong van de holle wegen en de andere wegen van de Kauwberg?

1. Watererosie
2. Motorcross.
3. Landelijke en landbouwactiviteiten.

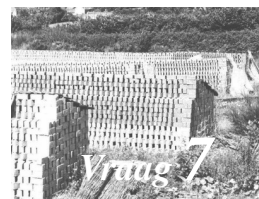

Volg de lokale weg 33. Deze stijgt en gaat langs de moestuinen op uw linkerkant en een klein elzenbos op de rechterkant.

Wanneer u onderaan aankomt, ga niet naar rechts in de richting van de zand-groef (u komt er later wel) maar ga naar links richting spoorwegbrug.

U merkt dat de vegetatie geen bomen omvat op de driehoek tussen de spoorweg en de moestuinen. Dat is de plaats waar de arbeiders de slecht gebakken stenen vermorzelden om er 'gravel' van te maken voor de tennisterreinen.

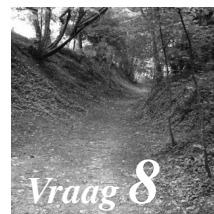
Stop bij de straatstenen.

ANTWOORD 3 -Beknopte geschiedenis:

Vanaf +/- 1920 tot 1962 was de Kauwberg een enorme rondtrekkende steenbakkerij die zich elk jaar verplaatste om nieuwe werkplaatsen of steenbakplaten te vormen.

De weidetaluds die u net heeft overgestoken zijn de grenzen van de steenexploitatie. De stenen op basis van slibbevattend klei werden gevormd in de lente en de hele zomer te drogen gelegd op terrassen die u van hieruit herkent in de wie en op vele andere plaatsen van de Kauwberg. Deze terrassen moesten voldoende vlak zijn om te verhinderen dat de stapel instortte. Tijdens de herfst werden grote stapels opgericht waar men beurtelings stenen en kolen plaatste. De stapel brandde een tiental dagen en bakte de grond. De vegetatie heeft het moeilijk gehad om zich te herstellen op deze oude « plattelandsovens » (naam die werd gegeven aan de stapel brandende stenen). Voor u ziet u dat de bomen enkel rond deze zones groeien en zo de grote rechthoeken netjes afbakenen.

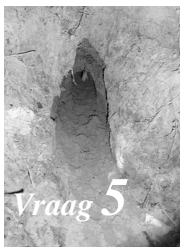
ANTWOORDS 1, 3 en zelfs 2! - Beknopte geschiedenis:

Een holle weg wordt gekenmerkt door het feit dat hij onder andere omgeven is door min of meer steile taluds, naargelang de diepte van de weg. De dalende wegen van de vallehellingen zijn uitgehold door erosie en menselijke activiteiten die systematisch dezelfde weg gebruiken om naar hun land te gaan. Eén van de grote rijkdommen van holle wegen

is dat zij vaak een groot aantal ecologisch verschillende holtes vormen voor de fauna en flora.

Terwijl u op de Kauwberg wandelt, neemt u enkele holle wegen die dateren uit de Middeleeuwen: de lokale wegen n° 33 en 36, waarbij de laatste ook de Kauwbergweg wordt genoemd. Weg n° 33 vertrekt van het kleine plein gesitueerd aan het snijpunt van de Diepestraat en de Sint-Jobsesteenweg en zelfs aan de Eikenboslaan, en komt aan tegenover de begraafplaats. Weg n° 36 vertrekt vanaf dezelfde plaats en kruist de Kauwberg tot de Dolezlaan. De wegen werden begin XXe eeuw zelden geplaveid.

Maar wat misschien nog verrassender is, is dat bepaalde wegen van de Kauwberg eveneens het resultaat zijn van de internationale motorcross die er zich reeds sinds 1969 afspeelt met de toenmalige kampioenen. Deze wegen in de jaren '80 werden gerecupereerd door de rijkswacht of gendarmerie die er meerdere hindernissenparcours voor paarden inrichtte. Getuige daarvan zijn bepaalde, langzaam rottende, grote blokken hout.

Vraag 5

ANTWOORD 2 - Korte geschiedenis:

De vossen verschenen op de Kauwberg rond 1985. Ze werden geteld en gevaccineerd door dierenbeschermers. Hun aantal hangt af van de hoeveelheid konijnen op de Kauwberg.

De konijnenpopulatie heeft soms verrassingen in petto aangezien de wilde konijnen zich voortplanten met konijnen ontsnapt uit het Sauvagère-park (waar ze vaak worden achtergelaten door hun eigenaars). U moet dus niet versteld staan wanneer u konijnen van verschillende grootte en kleur ziet, vooral omdat we ons dicht bij het park bevinden. Wat betreft de *prinkères* (typisch Brussels woord uit de Ukkelse folklore; het is een vervorming van predikheren), het gaat hier om meikevers waarvan de larven in de grond leven maar enkel in de eerste 10 centimeters.

Een vossenhol heeft meerdere in- en uitgangen. Het is dus onnodig om voor een dergelijk hol te blijven wachten: de sluwe leperd zal discreet enkele meters verder naar buiten komen.

Vraag 6

ANTWOORDS 1 en 2 - Beknopte geschiedenis:

Zoals een bijlage van het arrest van de Kauwberg als beschermd landschap (2002) zegt: “De site van de Kauwberg is een groene ruimte, halfnatuurlijk en vereist als zodanig een voortdurende menselijke tussenkomst (geldnood, uitgebreide weontwikkeling, controle van spontane ontbossing), de enige die in staat is om niet enkel de ongereptheid te behouden, maar ook de interesse die de site als landelijk, bosrijk gebied opwekt.”

De chicanes aan meerdere ingangen van de grote wei vormen een klein deel van dit beheer. Ze zorgen er tegelijk voor dat de wandelaars de wegen volgen en de afsluitingen niet beschadigen, maar ook dat de koeien die elke keer komen genieten van het weiland niet in de bossen en de zandgroeve terechtkomen.

Wat komt de rijkswacht of gendarmerie in deze vraag doen? U komt het te weten in het antwoord op de volgende vraag...

Dit gezegd zijnde, een goed beheer vergt meer dan alleen maar deze enkele initiatieven. Daar eist SOS Kauwberg de toepassing van het beheersplan dat reeds 10 jaar bestaat maar een herziening vraagt.

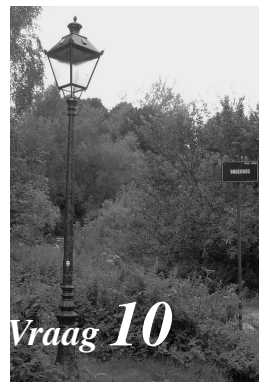
U bent aan de ingang van de Kauwberg voor hen die van de Diepestraat komen.

Vraag 9

Wat is de oorsprong van de moestuinen van de Kauwberg?

1. Ze bestaan sinds de Middeleeuwen.
2. Ze bezorgden de inwoners eten tijdens de oorlog van '40-'45.
3. Ze waren gespecialiseerd in het kweken van hop voor geuze.

Vraag 10

Komende van de brug, draai naar links en stop voor de straatlantaarn.

Zijn deze « rustieke » straatlantaarnen valse oude of echte oude?

1. Het zijn namaaklantaarnen van de oude Ukkelse lantaarnen.
2. Het zijn oude lantaarnen van de omgeving van de Grote Markt van Brussel.
3. Het zijn kopies van een bestaand model uit Carcassonne.

Volg de stijgende weg langs een haag. Op het einde ervan slaat u af naar links om een uitgeholde weg te nemen naar de spoorweg toe. Ga niet tot helemaal beneden, observeer de grond op uw rechterkant (u dient rechtsomkeer te maken voor het vervolg):

Vraag 11

In welke beek storten de bronnen en de vijver van de Kauwberg zich?

1. De beek van Sint-Job.
2. De Dolezbeek.
3. De Geleytsbeek

Neem opnieuw de uitgeholde weg en ga verder via de holle weg. Bovenaan aangekomen ziet u volgend panorama:

Vraag 12

Wat is het verband tussen deze plaats en de beroemde Grote Zavel te Brussel?

1. Men doet er interessante archeologische ontdekkingen.
2. Beiden dienden als kunstmatig strand in de 19^e eeuw (Brussel – Bad).
3. Ze dienden voor het ontginnen van zand voor de constructie van gebouwen, wegen en trein- en tramsporen.

Volg de weg in het verlengde van de holle weg. De weg is vlak en hangt over een klein bos op uw linkerkant.

Vraag 13

Wat is de traditionele betekenis van Y-splitsing van een weg?

1. Geen speciale betekenis
2. De plaats waar het lot van de reiziger bepaald wordt
3. De oorsprong van het kop-of-munt-spel

Ga verder rechtdoor en stop net voor de wei aan de rechterkant.

Op deze plaats van de Kauwberg groeien 3 vreemde planten want:

Vraag 3

ANTWOORD 2

Korte geschiedenis:

Het gaat om een reuzensequoia (*Sequoiadendron giganteum*), een naaldboom zoals de ceder en de spar. Oorspronkelijk uit Amerika, werd hij in Europa ingevoerd in 1853. Deze is de 12^e in lengte (5,20 m omtrek) van de ongeveer 60 reuzensequoia's in de 19 Brusselse gemeentes.

De schors is zeer dik, soepel en sponsachtig; men kan er een vuistslag op geven, de schors breekt de slag op.

Eveneens zeer isolerend wat een zeer goede weerstand tegen vuur geeft. Vanaf de zandgroeve van Sint-Job, alsook vanaf de Jean & Pierre Carsoellaan ziet u de kegelvormige kruin van deze sequoia die over alle bomen van het park uittorent.

N.B. Doet dit u niet aan een peperkoek denken of aan de kruidenspar met Kerstmis?

Vraag 4

ANTWOORD 2

Beknopte geschiedenis:

Keizer Karel de Vijfde, Hertog van Boergondië, Hertog van Brabant, enz., schonk een relikwie alsook een houten beeld aan de castrale kapel van Sint-Job. (Ukkel was een vereringsplaats van de heilige sinds de XVe eeuw via een broederschap van muzikanten). Heden ten dage is het relikwie verdwenen, maar het beeld is nog altijd te bezichtigen in de huidige parochiekerk. In deze eeuw begon men ook met de ontbossing van het staatsbos Zoniën-woud om de aantasting van de naburige eigenaars te verhinderen en vooral van de talrijke religieuze ordes in het woud. De grens van het domein werd aangeduid door een grondverhoging gevolgd door een gracht, waarvan de andere kant was afgebakend met stenen.

De vierkante grensstenen hebben een incisie parallel met de grens van het domein en een Boergondisch kruis in reliëf op de kant gericht naar de binnenkant van het staatsbos. Het Boergondisch kruis bestaande uit twee gekruiste knokige stokken verandert bijgevolg in een eenvoudig X-vormig kruis, d.w.z. een Sint-Andrieskruis. De grenspaal van de Kauwberg stelt 2 Sint-Andrieskruisen voor, op tegenstaande kanten, met een X naar de binnenkant en een X naar de buitenkant van het woud.

ANTWOORD 2

Beknopte geschiedenis:

Vraag 1

Vanaf de Eikenboslaan, aan de rand van de Kauwberg, draagt het zicht ver. We bevinden ons inderdaad op een hoogte van 100m en voor ons strekt de Zennevallei zich uit, de rivier die de oorsprong vormt van Brussel. Enkele landelijke schouwspelen die, op een aantal plaatsen, niet veranderd zijn sinds Bruegel: het Pajottenland, het land van de geuze. Als monument ontwaren we soms het kasteel van Beersel, ... en de toren van de Vlaamse televisiezendmast.

Voor uw ogen ziet u de « nieuwe » begraafplaats van Ukkel Verrewinkel, die dateert uit 1942. De eerste begrafenis vond plaats op 2 november 1944: een anonieme Duitse soldaat die zelfmoord had gepleegd.

ANTWOORD 3

Korte geschiedenis:

Vraag 2

De steenhouwer Van den Abeel was een fabrikant van grafstenen vlakbij de nieuwe begraafplaats van Ukkel, op de hoek van de Eikenboslaan en de Verrewinkelstraat. Dit terrein deed dienst als opslagplaats en toen hij met zijn werk stopte heeft hij er alles wat hem restte bijgevoegd. De steen die in België het meest gebruikt wordt als grafsteen is de blauwe steen, die van grijze kalk is, afkomstig uit Henegouwen. Eveneens gebruikt als voetpadrand, wordt deze glad en glanzend wanneer men er op stapt. Als grafsteen is er een omgekeerde evolutie, wordt dof, grijs en poreus. Een andere grondstof die men eveneens vindt is graniet, vals graniet in beton dat waarvan de hoogdagen al voorbij zijn.

1. Ze komen uit Oost-Europa, Azië en Amerika;
2. Ze werden gepland door de Duitse bezetter in 1942;
3. Ze overheersen de lokale planten en nemen hun plaats in.

Keer terug tot het kruispunt en volg het stijgende pad op uw linkerkant, in de richting van de begraafplaats. Stop langs de wei, daar waar uw blik ver draagt.

Vraag 15

Op welke hoogte ligt het Kauwbergplateau?

1. Op dezelfde hoogte als de Sint-Augustinuskerk te Vorst.
2. 60 m hoger dan Ukkel centrum.
3. 101 m boven de zeespiegel.

U vervolgt uw weg naar de begraafplaats. Maar eerst een laatste vraag: kijk naar de linker- en rechterkant van de weg.

Vraag 16

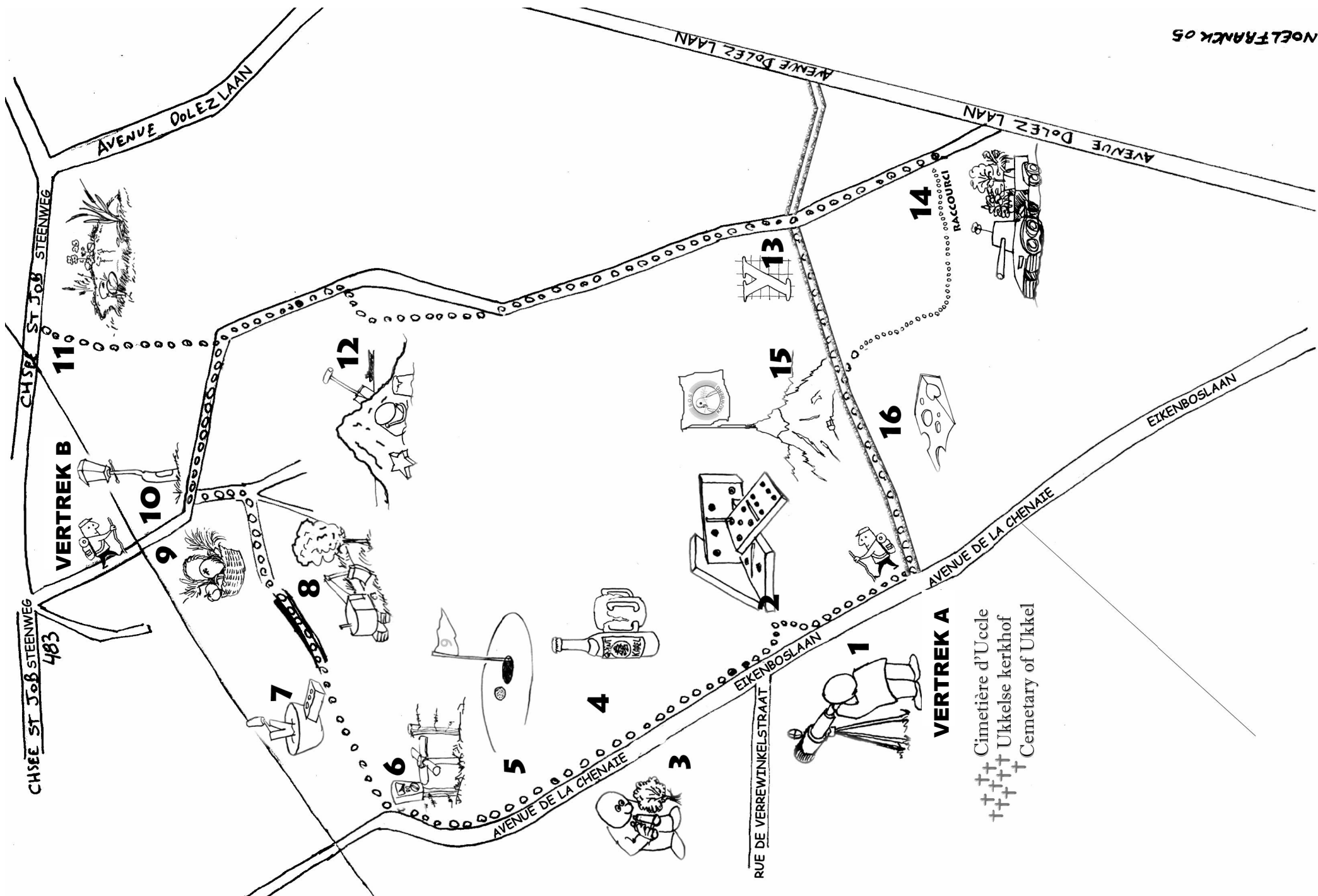
Wat is de oorsprong van die grote gaten?

1. Het zijn afdrukken van dinosaurussen.
2. Het was de locatie van oorlogstuig in de laatste eeuw.
3. Het zijn de resten van oude, veel grotere vijvers.

**U bent aan het eind van de wandeling.
Bent u tevreden van uw bezoek?**

NOELFRANK 05